

Franz s-a uitat plin de speranță la Martha. Ea a indicat cu umbrela peretele golaș din dreapta și s-a interesat cu o voce neutră, fără să se uite la bătrân :

— De ce ați scos canapeaua ? Cu siguranță, aveți ceva aici înainte.

— Canapeaua începuse să se lase și e dată la reparat, a răspuns bătrânul, înălțându-și capul.

— O veți pune la loc mai târziu, a comentat Martha și, ridicându-și privirea, a aprins lumina pentru o clipă.

Bătrânul s-a uitat și el în sus.

— Bine, a zis Martha și și-a întins din nou umbrela. Furnizați așternuturi, nu-i așa ?

— Așternuturi ? a repetat bătrânul după ea, surprins. Apoi, înălțându-și capul în partea cealaltă, și-a ținut buzele, s-a gândit pentru o clipă și a replicat : Da, putem să scotocim după niște așternuturi.

— Dar serviciile și curățenia ?

Bătrânul s-a bătut în piept.

— Eu fac totul, a spus. Eu *fac* totul. Eu singur.

Martha s-a dus la fereastră, s-a uitat la un camion cu scânduri din stradă, apoi s-a întors.

— Și cât ziceați că doriți ? a întrebat indiferentă.

— Cincizeci și cinci, a zis vigilant omul.

— Inclusiv electricitatea și cafeaua de dimineață ?

— Domnul are o slujbă ? a întrebat bătrânul, arătând cu capul în direcția lui Franz.

— Da, a răspuns cu promptitudine Franz.

— Cincizeci și cinci pentru tot, a zis bătrânul.

— E scump, a zis Martha.

— Nu-i scump, a zis bătrânul.

— E foarte scump, a zis Martha.

Bătrânul a zâmbit.

— Asta e, a oftat Martha, ridicând din umeri și s-a întors spre ușă.

Franz și-a dat seama că acum camera era pe cale să se ducă pe apa sâmbetei. Își strângea și tortura pălăria în timp ce încerca să surprindă privirea Marthei.

— Cincizeci și cinci, a repetat gânditor bătrânul.

— Cincizeci, a zis Martha.

Bătrânul a deschis gura și a închis-o din nou, hotărât.

— Bine, a zis el în cele din urmă. Însă lumina trebuie stinsă la unsprezece.

— Desigur, a strecurat Franz. Desigur — înțeleg perfect.

— Când doriți să vă mutați? a întrebat proprietarul.

— Astăzi, chiar acum, a spus Franz. Trebuie doar să-mi aduc valiza de la hotel.

— Ce-ar fi să lăsați un mic avans? a propus bătrânul cu un zâmbet subtil.

Camera însăși părea să zâmbească. Ce ciudat era să-și amintească mansarda dezordonată a adolescenței lui! Mama lui la mașina Singer, în timp ce el încerca să doarmă. Cum de-a putut îndura atâta vreme? Când au ieșit din nou în stradă, i-a rămas în minte un gol cald, format ca și când noua lui cameră s-ar fi cufundat într-o masă moale de impresii minore. Când își lua la revedere de la el, la colț, Martha i-a văzut strălucirea de grațitudine din spatele ochelarilor. Iar

când se îndrepta spre atelierul foto, cu niște fotografii nedezvoltate din Tirol, ea și-a reamintit conversația cu întemeiată mândrie.

Începuse să burnițeze. Ușile florărilor s-au deschis larg, pentru a atrage din umezeală. Acum ploua de-a binelea. Ea nu putea găsi un taxi; picături de ploaie reușeau să-i ajungă sub umbrelă și-i ștergeau pudra de pe nas. O neli-niște sumbră a înlocuit entuziasmul. Și ieri, și azi fuseseră niște zile inedite și absurde și, desigur, nu tocmai ușor de înțeles, însă, ce era important, planurile se întrezăreau vag. Și, asemenea acelei soluții închise la culoare în care peisajele cu munți aveau de îndată să plutească și să devină din ce în ce mai clare, această gingașă umezeală de ploaie dezvolta imagini strălucitoare în sufletul ei. Încă o dată, un bărbat plouat, cu ochi albaștri, înflăcărat și puternic, o cunoștință de vacanță a soțului ei, profita de-o rupere de nori în Zermatt pentru a o asalta în nișa unei verande și a se împinge-n ea și a-și găfâi pasiunea, nopțile lui nedormite, iar ea și-a scuturat capul și el a dispărut dincolo de colțul memoriei. Încă o dată, în salonul ei, acel pictor netrebnic, un ștregar languros cu unghii murdare, și-a lipit buzele de gâtul ei gol, iar ea a așteptat o clipă ca să-și dea seama ce a simțit și, nesimțind nimic, l-a lovit în față cu cotul. Încă o dată – iar această imagine era una recentă – un afacerist bogat, un american cu păr gri-albăstriu și o buză superioară lungă, șoptea jucându-se cu mâna ei că sigur va veni în camera lui de hotel, iar ea zâmbea și regreta vag că el era străin. În compania acestor fantome întâmplătoare, ce-o atingeau repede cu mâini reci, a ajuns

acasă, a ridicat din umeri și le-a pus deoparte, la fel de nonșalant cum a făcut și cu umbrela deschisă, pe care o lăsase pe verandă la uscat.

— Sunt nebună, și-a zis. Ce s-a întâmplat? Ce-i cu mine? De ce m-aș îngrijora? Trebuie să se întâmple, mai devreme sau mai târziu. E inevitabil.

Dispoziția i s-a schimbat iarăși. Cu plăcere a muștruluit-o pe Frieda fiindcă, nu se știe cum, câinele reușise să intre înapoi în casă și lăsase urme de noroi pe covor. A devorat la ceai un teanc de sendvișuri mici. A sunat la garaj pentru a afla dacă Dreyer a închiriat o mașină, așa cum promisese. A sunat la cinematograful pentru a rezerva două bilete la premiera de vineri; apoi și-a sunat soțul; iar apoi pe bătrâna doamnă Hertwig, când s-a dovedit că Dreyer va fi ocupat. Iar Dreyer, într-adevăr, era foarte ocupat. Devenise atât de absorbit de o ofertă neașteptată venită din partea altei firme, de o serie de negocieri prudente și ședințe diplomate, încât timp de câteva zile nu și-a mai amintit de Franz; sau, mai degrabă, își amintea de el în momente nepotrivite – când se relaxa cufundat în apă caldă până la gât; când conducea mașina de la birou spre fabrică; când fuma o țigară în pat. Franz apărea gesticulând sălbatic la capătul greșit al telescopului din mintea lui. Dreyer promitea în gând să se ocupe de el în curând și imediat începea să se gândească la altceva.

Pentru Franz, asta nu era o consolare. Când agreabilul entuziasm inițial dat de casa nouă a trecut, el s-a întrebat ce-ar trebui să facă mai departe. Martha își notase numărul de telefon

al proprietarului, însă după aceea nu se mai întâmplase nimic. El nu îndrăznea să o sune, și nu îndrăznea nici să-i viziteze pe Dreyeri fără să-i anunțe, neavând încredere în șansă, care data trecută transformase atât de magnific vizita lui inoportună. Trebuia să aștepte. Cu siguranță, mai devreme sau mai târziu, avea să fie convocat. Însă nu-l încânta amânarea. La șapte și jumătate, încă din cea dintâi dimineață, proprietarul i-a adus personal o ceașcă lipicioasă de cafea slabă și pe o farfurioară două bucăți de zahăr, una cu un colț maro, și a comentat pe un ton dojenitor :

— Să nu întârzii la muncă. Bea asta și sări în haine. Nu trage apa la toaletă prea tare. Ai grijă să nu întârzii.

Franz a hotărât că nu avea de ales decât să plece de acasă pentru întreaga zi, cu scopul de-a îndeplini acea muncă pe care bătrânul o inventase pentru el, și să stea pe afară până pe la cinci sau șase, iar apoi să ia o gustare în oraș, înainte de-a se întoarce. Astfel, vrând-nevrând, a explorat orașul sau mai degrabă ceea ce lui i se părea a fi cea mai de seamă parte a metropolei. Caracterul obligatoriu al acestor excursii învenina noutatea. Până seara, era mult prea obosit pentru a-și duce la îndeplinire planul, vechiul și gloriosul său plan de a hoinări relaxat de-a lungul străzilor tentante și de a arunca o atentă privire preliminară veritabilelor femei ușoare. Dar cum să ajungă acolo? Harta lui părea să fie ciudat de înșelătoare. Într-o zi fără nori, rătăcind destul de departe, s-a pomenit pe un mohorât bulevard larg, cu numeroase agenții

de transport naval și magazine de artă : a aruncat o privire către plăcuța cu numele străzii și și-a dat seama că era bulevardul faimos în întreaga lume, ce îi păruse atât de sublim în visele sale. Teilor cam cărpănoși le cădeau frunzele. Arcul înaripat dintr-un capăt era înconjurat de schele. A străbătut pustietăți de asfalt. A mers de-a lungul unui canal : într-un loc, pe apă, era o pată de ulei ca un curcubeu, iar o îmbătătoare aromă de miere, amintindu-i de copilărie, șerpuia ca o dâră dinspre o barjă unde bărbați în cămăși roz descărcau munți de pere și mere ; de pe un pod a văzut două femei cu căști de baie strălucitoare, fornăind cu zel și lovind ritmic apa cu brațele, pe când înotau în paralel. A petrecut două ore într-un muzeu de obiecte de artă, examinând cu teamă și uimire statui și sarcofage și contururile revoltate ale unor oameni cafenii conducând care de luptă. S-a odihnit în pauze lungi, în cârciumi prăpădite și pe băncile destul de confortabile ale unui parc imens. A plonjat în adâncurile metroului și, cocoțat pe un scaun de piele roșie, privind la barele strălucitoare pe care se perindau reflexii aurii, a așteptat nerăbdător ca gălăgioasa întunecime neagră ca tăciunele să fie înlocuită în sfârșit de paradisuri ale luxului și păcatului, care continuau să-l evite. Își mai dorea foarte mult și să găsească centrul comercial al lui Dreyer, despre care se vorbea cu atâta venerație în orașul său natal. Voluminoasa carte de telefon, însă, dădea numai numerele de acasă și de la birou. Desigur, centrul trebuia să aibă alt nume. Și, continuând să nu-și dea seama că inima orașului se mutase spre vest, Franz